Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телеф.: BErgen 4-0237, 4-0807. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го БЕРЕЗНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 54. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 5, 1952. VOL. LX

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗА ВИКЛЮЧЕННЯ УЧИТЕЛІВ КОМУНІСТІВ

Вашингтон. — Верховний Суд Злучених Держав, шістьма голосами проти трьох, признав конституційність нюйоркського стейтового закону, званого „законом Файнберґа", що виключає від учительських обов'язків в публічних школах осіб, які обстоюють насильне скинення федерального або стейтового урядів або належать як члени до організацій з такими намірами. Саме членство в таких організаціях становить причину до звільнення учителів від навчання в школах. Опінію більшости склав на письмі член Верховного Суду Шерман Мінтон, опінію меншини висловив суддя Вилйем О. Доґлес. Підставою протилежних опіній були філософічні погляди на свободу слова. Більшість суддів заступала погляд, що стейт має право захоронити незрілих дітей від підривної пропаганди такими особами, до яких вони звертаються за проводом; меншина обстоювала право академічної свободи, а суддя Доґлес твердив, що така заборона дасть владі притоку до шпиґунтва проти вчителів, що шкільні управителі стануть детективами, а учні й батьки донощиками. — Верховний Суд Злучених Держав признав важним рішення судів стейту Ню Йорк і таким способом дав стейтовій владі силу звільнити від учительської служби учителів, які хвилево були „завішені" у справуванні своїх обов'язків.

Двопартійна сенатська група за прослідження чужинної допомоги

Вашинґтон. — Двопартійна група з 25 сенаторів склала законопроєкт для створення комісії знавців, в роді відомої комісії Гувера, щоб прослідити відношення Злучених Держав до країн Північно Атлантійського Пакту. Сенатор Ґай М. Джіллет, зі стейту Айовей, каже, що вони будуть змагати до схвалення законопроєкту, зголошеного ще в жовтні м. р., тому, що фінансова допомога, яку дістають на озброєння згадані країни, походить у шости сьомих частинах із Злучених Держав. Сенатори хочуть запевнити американське населення, що його податки використуться на розбудову можливе найсильнішої оборони і що їхня жертва дає найвище можливе запевнення, що така дія осягне свою ціль. Новий рух серед сенаторів стоїть у зв'язку з новими рішеннями на конференції НАТО в Лісбоні.

Підсекретар армії зрікся становища, щоб кандидувати на сенатора

Вашингтон. — Арчібалд С. Александер, теперішній підсекретар армії, зрікся свого посту, щоб кандидувати на федерального сенатора стейту Ню Джерзі з Демократичної партії. Він буде суперником теперішнього сенатора Г. Александра Смита, що справує цей уряд від грудня 1944 року. Він був перевибраний як кандидат Республіканської партії в 1946 р. Александер кандидував уже раз на сенатора тобто в 1948 році, одначе його переміг теперішній молодший сенатор з Ню Джерзі Роберт Гендріксон.

Лікарська осторога перед трихінозою

Ню Йорк, Н. И. — Кожний четвертий мешканець Ню Йорку, можливо, не знаючи про це, хворіє на трихінозу — яку спричинюють заразки, що находяться внедобре звареним свинячім м'ясі — так заявив д-рзаяви д-р Джек М. Мей, директор Американського Географічного Товариства, (Медичний Відділ). В цілій Америці коло 16 мільйонів осіб заражені цією недугою, а нюйорська округа виказує найвищий відсоток трихінози, бо тут кормлять свині кухонними покидьками. Люди дуже часто не знають, що хворіють трихінозою, бо ця недуга спричинює об'яви змучення, нудоти та болі мускулів і хворі уважають це за наслідки інших хворіб. Шотільки секція викриває, що пацієнти були хворі на трихінозу. — (Пригадуємо, що „Свобода" (ч. 29, з 5 лютого ц. р.) принесла дуже цінну статтю д-ра В. Помірка під заголовком „Дещо із гігієни м'яса в Америці", в якій автор перестерігав читачів перед споживанням невареного свинячого м'яса).

Несподівані вправи цивільної оборони дванадцяти стейтів

Нюбурґ, у стейті Ню Йорк. — Понад 80,000 цивільних добровольців зголосилися до призначених наперед місць спостережень у виконанні пляну для цивільної оборони дванадцяти східних стейтів. Це виявила команда повітряної оборони східніх стейтів, що має свою кватиру в Нюбурґ. Вправи тривали вісім годин у стейтах: Мейн, Ню Гемпшир, Вермонт, Массачуссетс, Род Айленд, Конектикат, Ню Йорк, Ню Джерзі, Пенсилванія, Делевар, Меріленд, Вирджінія і східня частина Вест Вирджінії. Впродовж ранку в неділю уявлений напасник — літак перелетів згадану територію, щоб дати нагоду спостерігачам-добровольцям привчитися оглядати такі явища.

ЛАТІМОР ПРИЗНАЄ, ЩО ПОРОЗУМІВАВСЯ З СОВЄТАМИ

Вашингтон. — У шостому дні свідчення в своїй обороні перед сенатською підкомісією внутрішньої безпеки проф. Овен Латімор признався, що в часі сталінсько-гітлерівського пакту він подав до відома совєтському амбасадорові у Вашингтоні своє призначення на дорадника Китайського Національного уряду, хоч його місія була довірочна. Совєтським амбасадором у Вашинґтоні був у тому часі Константин Уманскій. Латімор признав теж, що на попереднім таємнім переслуханні у підкомісії він заявив, що порозумівався з Уманским аж після скасування сталінсько-гітлерівської угоди. Доказ зустрічі Латімора з Уманским перевів правний дорадник підкомісії Роберт Моріс, який документами виказав, що Латімор був 18 червня 1941 р. на обіді з Уманским і сказав йому, що президент Рузвелт висилає його на дорадника до генералісимуса Чан Кай-ші, а в тому часі — як твердив Моріс — „Совєтська Росія була в політичній війні з Злученими Державами". Документи, вживані Морісом, найдено в „Інституті Відносин на Пацифіку".

КОННАЛЛІ ПОПЕРЕДЖУЄ ФРАНЦІЮ В СПРАВІ ДОПОМОГИ

Вашингтон. — Сен. Там Конналі, голова сенатської комісії закордонних справ, зажадав, щоб Злучені Держави остерегли Францію, що вона мусить сповняти свої обов'язки для своєї власної оборони, якщо вона хоче діставати дальші великі військові й економічні допомоги з Америки. Це сказав Конналлі репортерам після засідання своєї комісії, на якому був приявний секретар стейту Дін Ачесон, складаючи звіт із своєї участи в конференції НАТО в Лісбоні. Вислів сен. Конналлі ставить його в рядах противників плянованої допомоги для чужинних країн висотою біля вісім більйонів дол.

Замітка сен. Конналлі на адресу Франції припадає саме на час французької кабінетної кризи. Коли ця криза почалася негайно після повороту секретаря Ачесона з Лісбони, то верховні американські урядовці зрозуміли, що вона загрожує спішному виконанні лісбонської умови. Головне обурення вашинґтонських урядових кіл іде проти відмови французького парляменту підвищити податки на оборону Франції, щоб виконати фінансове зобов'язання при зорганізуванні західно-европейської армії під командою ген. Двайта Д. Айзенгавера. Проволока у Франції викличе з черги проволоку і вагання в інших країнах.

За допущення 100,000 нових іміґрантів річно

Вашинґтон. — Голова Комісії переміщених осіб, Ґері Н. Розенфелд, побивається за ухвалення нового іміґраційного закону, який дозволяв би на впущення до Злучених Держав по 100,000 нових іміґрантів зі скитальщини впродовж найближчих трьох років. Він назвав теперішній іміґраційний закон „неамериканським" тому, що він, на лад Залізної Заслони, забороняє приїзду до Америки людям з інших країн." Як допомогу для втікачів з-під совєтського режиму він саме запропонував згаданий плян у промові на жіночім зібранні. Він сказав, що зголосив свій плян президентові Труманові, вимагаючи від нього підтримки саме тепер, коли новий іміґраційний закон має бути дискутований в Сенаті.

Атомовий винахід втримання незвичайної тонкости матерії

Ню Йорк. — У частині Бруклина, звісній під іменем Маспет, побудована робітня, у якій працює 110 осіб, між ними 35 інженерів, 25 техніків для доглядання нового винаходу, що при допомозі електроніків перепускає матерію тонкости одної тритисячної частини цаля так рівномірно, що вся матерія має однакову грубість чи тонкість в найдрібніших місцях. Це важливе тому, що матерії, вироблені з пластику, паперу, гуми, тасьми, сталі і ін. матеріялів, при допомозі ядрової енергії надають однакової тривкости матеріям, якої досі не можна було осягнути звичайними способами, при догляданні оком. Цей винахід придумали два інженери два роки тому під час цілком припадкової розмови в Бостоні.

Підводний збірник на оливу для Ню Йорку

Даллас, Текс. — Тут засновано корпорацію, що має збудувати підводний збірник на оливу на ріці Іст Рівер коло Мангаттену в Ню Йорку. Компанія плянує збудувати великий підводний збірник, що міститиме 75 мільйонів ґальонів опалового олію. Ціль цієї будови — забезпечити Ню Йорк і його промисл пальним матеріялом, головним чином узимі, коли утруднений довіз через снігові та злу погоду. —

Заповідається велика вистава українського мистецтва в Ню Йорку

Літературно - Мистецький Клюб у Ню Йорку влаштовує в половині березня велику виставку праць колишніх мистців-скитальців. На виставі будуть показані твори до 50 українських мистців із ЗДА, Европи й інших країн. Жюрі вистави вже вибрало 116 творів малярства, різьби і графіки. З нагоди цієї вистави буде виданий окремий ілюстрований каталог в українській і англійській мовах.

ДОБЕРЕГІВ ОБІЦЯНОЇ ЗЕМЛІ ...



З новими надіями під зоряним прапором причалили минулої неділі на кораблі „Дженерал Тейлор" до берегів обіцяної американської землі 1,267 скитальців з Европи. Велику частину тих нових майбутніх громадян Злучених Держав становили українці, між ними видатний український вчений, хірург і громадянин, проф. д-р Борис Андрієвський, брат відомого теж американським українцям політичного діяча, заступника голови Виконного Органу УНРади, інж. Дмитра Андрієвського.

АЧЕСОН ІНФОРМУЄ СЕНАТОРІВ



Державний секретар Дін Ачесон взяв участь в сесії сенатського комітету закордонних справ, яка відбулася за закритими дверима, інформуючи сенаторів про перебіг та вислід недавньої конференції НАТО (Організації Північно-Атлантійського Пакту) в Лісбоні. На порядку обговорення була теж теперішня криза уряду у Франції, а сенатор Конелі, голова комітету, перестерігав, щоб Франція „виконала свій обов'язок" або рахувалася з можливістю втрати американської допомоги. На фото: сенатор Конелі (зліва) і секр. Ачесон в дорозі на наради комітету.

ФОРМУВАННЯ „ТЕХНІЧНОГО УРЯДУ" У ФРАНЦІЇ

Париж. — Антуан Піне, міністер публічних робіт і транспорту у відставленому минулого тижня уряді прем'єра Едґара Фора та в попередньому уряді Плєвена, — заповів вчора, що з доручення президента Оріола він намагатиметься створити новий уряд Франції, зложений переважно з техніків, без уваги на їх партійну приналежність. — Подібні пропозиції роблено вже частіше в численних урядових кризах Франції, але вони завжди кінчалися тим, що уряд формовано на політично-партійній базі, признаючи тільки деякі пости „технікам". Піне сам належить до кола французьких промисловців та вже від довшого часу бере активну участь в політичному і державному житті. — Орієнтуючись на висловлені ним досі погляди, поінформовані кола вважають, що Піне у формуванні нового уряду буде орієнтуватися на центральні і праві партії. Він може здобути підтримку народних республіканців, але для створення і вдержання уряду йому буде необхідна бодай зовнішня підтримка правої партії ген. де Ґоля, що з усіх інших партій найчисленніше заступлена в парляменті. Деґолісти досі не виявили свого становища, але передбачується, що їх не легко можна буде здобути теж і для „технічного уряду", головним завданням якого було б вивести країну з теперішніх економічних труднощів. Положення у Франції характеризує дотепна карикатура в одній з американських газет, в якій упадок уряду прем'єра Фора представлено як розбитий автомобіль, з якого закордонно-політичний шофер вийшов ціло.

Збільшується німецька опозиція проти ремілітаризації

Бонн, Німеччина. — Аліянтські спостерігачі в Західній Німеччині стверджують великий зріст німецької опозиції проти вирішеної вже аліянтами ремілітаризації країни. Ця опозиція існує вже від 1950-го року, в якому справа ремілітаризації почала актуалізуватися, але тепер вона далеко ліпше зорганізована і дальше більше поширена та може стати серйозною перешкодою в здійсненні ремілітаризаційних плянів, навіть коли б урядові пощастило здобути апробату парляменту. Найактивніше в організації опозиції проти озброєння є Товариство Миру Европи, очолюване колишнім міністром д-ром Ґуставом Ґайнеманом, колишньою провідницею Центральної Католицької партії Ґеленою Вессель та колишнім адміралом Людвіґом Штуммелем. Теж сильна соціял-демократична партія виступає проти ремілітаризації. В мотивах проти ремілітаризації видвигається головно побоювання, що це може спровокувати совєтську аґресію та перекоання, що це буде дальшою перешкодою для об'єднання країни. Переведена публічна анкета виявляє, що 40 осіб на 100 запитаних висловились в користь ремілітаризації, 29 були проти неї а 31 не мали своєї опінії в цій справі.

„Стахановці" замість короля в совєтських шахах

Мюнхен, Німеччина. — Радіо „Вільна Европа" довідується з поінформованих джерел, що Совєти ведуть тепер кампанію проти „короля" і „королеви" в шаховій грі, вважаючи, що ці „капіталістичні" назви повинні бути заступлені більш „соціялістичними", в роді „стахановця" або подібне. Радіо „Вільна Европа" передає повідомлення і вістки за залізну заслону і звичайно має теж добрі інформації про те, що діється в під-совєтських країнах.

„Портрет Сталіна"

У Видавництві „Свободи" вийшла накладом автора брошурка А. Луцькова під заголовком „Портрет Сталіна", яка раніше була надрукована у фейлетонах „Свободи" в чч. 291-297 м. р. та яка тепер продовжується друкувати англійською мовою в англо-мовному тижневику. Брошурку продається в ціні по 25 центів за примірник і її можна набути теж у „Свободі". Але з появою першого оголошення про продаж брошури, Адміністрація дістала низку протестів, мовляв, — як це вона поважується пропонувати „портрет Сталіна". Протестуючі можуть заспокоїтися, бо в тому „портреті" показано справжнього Сталіна — вампіра і ката мільйонів людей та найбільшого тирана в історії.

● Побивається за поновне голосування у Сенаті для признання права стейту для Аляски президент Труман. Він пробує переконати одного сенатора, щоб змінив свою думку в цій справі. При голосуванні минулого тижня перепав урядовий внесок тільки одним голосом.

АЛІЯНТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ 50,000 ПОЛОНЕНИХ КОРЕЙЦІВ

Токіо. — Аліянтський представник на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї заявив вчора комуністичній делеґації, що аліянтське командування очікує, що у домовлену виміну полонених будуть включені та звільнені теж взяті в полон комуністами 50,000 південних корейців, багато з яких силою втягнено в комуністичну армію. Аліянтський представник заявив, що аліянтське командування „ніколи не відступало від цеї справи". Аліянтське командування підкреслює, що справа цих полонених, з яких комуністи не розрахувалися і не включили їх на свій список, становить „одну з найважливіших справ, які ще залишаються до полагодження". Попереднього дня аліянтський представник вперше виявив, що коло 30,000 полонених південних корейців були змушені до військової служби в червоній армії. Аліянти мають на це речеві докази. В іншому підкомітеті, який обговорює справу невтральної контролі виконання постанов перемир'я, комуністичний представник вчора вперше признав, що аліянти „мають право" видвигати свої застереження проти запропонованої червоними совєтської участи в невтральній контрольній комісії, але домагався „достаточних причин" того застереження. В обох справах: виміни полонених і невтральної контролі не зроблено на вчорашних нарадах жадного проґресу і „мертва точка" продовжується. Попереднього дня аліянтський представник заявив, що з уваги на комуністичне становище аліянти „дуже сумніваються" в можливість успішного завершення переговорів і тим самим в доцільність їх дальшого продовжування.

Патрульна акція і повітряні бої в Кореї

Токіо. На сухопутньому корейському фронті продовжується льокальна акція аліянтських і комуністичних патруль, без більшого значення та без впливу на загальне положення на фронті. Натомість з новою силою розгортаються повітряні бої, як комуністичні літаки намагаються перешкодити в стратегічному бомбардуванні їхнього запілля аліянтською авіяцією. Вчора понад 250 ворожих боєвих турболітаків звели чотири бої з 105 аліянтськими боєвими літаками, що охороняли акцію бомбардувальників. Два ворожі літаки були збиті і 5 пошкоджені. Всі аліянтські літаки вернулись на свої бази. Аліянтські бомбардувальники, користаючи з доброї погоди, виконали понад 600 налетів, знищуючи ворожі комунікаційні получення та інші військові об'єкти. Під час бомбардування згинуло понад 200 ворожих вояків. Із знищеними вчора двома ворожими літаками, ворожа авіяція від листопада 1950-го року втратила в повітряних боях 200 турболітаків, всі совєтського типу МІҐ.

Новий землетрус в Японії

Токіо. — Північну Японію навістив вчора новий землетрус, спричинивши три великі хвилі припливу та заподіявши великі шкоди. В Північній Японії стоять дві американські дивізії, але з перших повідомлень виходило б, що між ними не було жертв землетрусу. Тому, що замлетрус спричинив хвилі припливу та була безпосередня загроза затоплення поодиноких місцевостей, населення тих місцевостей повтікало, або було евакуоване.

37 осіб згинуло в літунській катастрофі у Франції

Ніцца, Франція. — В околиці цеї столиці французького департаменту Надморських Альп розбився вчора в мряці французький військовий літак, в катасрофі якого згинуло 37 осіб, між ними кількох артистів, включно з одною американською танцюристкою з Бруклина. Живцем вийшла з цієї катастрофи тільки одна французька артистка, але правдоподібно втратить ноги. Початково здогадувались, що причиною катастрофи могли бути птахи — стадо чайок, в яке літак влетів, але вислана з Парижу комісія для перевірки причин катастрофи не потвердила цього здогаду. Слідство продовжується.

Бомба в совєтській амбасаді в Берліні

Берлін. — В будинку нової совєтської амбасади в Берліні, збудованої коштом 3 мільйонів долярів, відкрито минулої п'ятниці бомбу невідомої величини і сили. Бомба була підложена в бюрах амбасадора Ґ. М. Пушкіна, але її виявлено і унешкідливлено, ще заки вона експльодувала. Подробиць випадку не подано.

ГЕН. АЙЗЕНГАВЕР В ТУРЕЧЧИНІ

Анкара, Туреччина. — Головний командант збройних сил країн Атлантійського Пакту, ген. Двайт Айзенгавер, прибув вчора літаком до столиці Туреччини, щоб цими своїми відвідинами „припечатати" включення тої країни в Атлантійський Пакт та оборонну систему Заходу. Приїзд і відвідини ген. Айзенгавера, якого привітали великими парадами і врочистостями, вважається одною з найважливіших подій в новітній історії Туреччини, яка 30 років тому, за часів Мустафи Кемаля, свідомо і добровільно вірвернулася від Сходу та під кожним оглядом почала орієнтуватися на Захід. Ген. Айзенгавер, відповідаючи на турецькі привіти, виголосив коротку промову, називаючи турків „міцним народом" та підкреслюючи важливість участи Туреччини в західній обороні, з уваги на „силу народу та географічне положення". В товаристві ген. Айзенгавера, крім його дружини, приїхало до Туреччини 14 інших високих старшин, включно з шефом аліянтського генерального штабу, ген. Алфредом Ґрунтером. Ген. Айзенгавер та його товариство є гостями турецького президента. Перевівши наради в столиці та оглянувши столичні військові інсталяції, ген. Айзенгавер вийде до Істамбулу, де теж відбуде інспекцію військових та оборонних споруд. З Істамбулу ген. Айзенгавер вийде на відвідини до Греції, що разом з Туреччиною теж приступила до Атлантійського Пакту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„КРАЙНЯ ПОРА"—ТАКОЖ І ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

В американсько-польській пресі читаємо останніми тижнями про нові зусилля довести в Лондоні до повного об'єднання польських політичних груп в одному політичному представництві, яке могло б говорити від імени польського народу, що в самій Польщі не має змоги свобідно виявити свою волю. Це об'єднання будується на засаді визнання „законної тяглости польської держави та його влад на еміґрації". Польська преса в Америці радіє з цього приводу і представляє справу так, що об'єднання цілком певно дуже скоро здійсниться, доказом чого мали би бути голоси визначних поляків, про які згадується, а на які варто звернути увагу.

Що властиво змусило тепер розсварені польські групи взятися знову до політичного об'єднання? На це кидає чимало світла ген. Бур-Коморовський, що двічі відвідував Америку. Будучи на цій землі в контакті не тільки з американськими поляками, але теж і з офіційними чинниками у Вашинґтоні, він ствердив на сторінках лондонської газети „Дзєннік Польскі", що американський уряд дуже зацікавлений польською справою. Але ствердивши це, він пише таке:

„Американці у власному інтересі бажали б бачити польський табір сконсолідований і об'єднаний. Бо вважають, що вже назрівають справи, які вони хотіли б обговорювати з „репрезентативними польськими представниками. Розмовляючи нині з представниками різних польських угруповань, американці беруть ці розмови єдино за інформаційні, виходячи з заложення, що доки поляки розбиті, то годі рахуватись з їхньою опінією. Неможливість об'єднання приписують вони польській сваволі. Немає також мови, щоб будьяке польське представництво було визнане як „репрезентативне", поки не дійде між поляками до об'єднання. До розмов, які велися в Лондоні в справі обєднання прислухувались американські кола з великою увагою і ставились до них позитивно, вважаючи, що вже крайня пора, щоб повстало одностайне польське представництво, з яким вони могли б нав'язати контакт для співпраці на поодиноких відтинках, сьогодні для нас істотних".

Це таке передає ген. Бур-Коморовський від урядових чинників у Вашинґтоні. До цього додає він ще й голос американських поляків, старих і нових еміґрантів, які, — як він стверджує, — мають труднощі з обороною польської справи якраз через розбиття польських політичних груп і брак одної спільної політичної репрезентації. „В таких обставинах", пише ген. Бур-Коморовський, „американська Польонія не тільки домагається, але жадає від усіх польських чинників у Лондоні відбудови єдности, запевняючи одночасно далеко йдучу допомогу такому польському представництву, яке повстане на підставі порозуміння". Коли б до такого об'єднання, кінчить генерал, тепер не прийшло, то настало б таке положення, яке „рівнялося б перекресленню ролі польської еміґрації", себто, як про це згадує на іншому місці в згаданій газеті польський дипломат Е. Рачинський — рішатимуть на міжнародному полі „про нас без нас".

Ці речі відносяться до польської політичної еміґрації й американських поляків. Але все це можна і треба живцем пристосувати також і до відносин в українсьхкому політичному житті. Хоча „крайня" пора для нас уже давно настала, проте й сьогодні маємо ще далі до діла з такими писаннями, заявами і промовами в справі потреби єдиної української політичної репрезентації, що в них нема ні розуму, ні серця до України. Крайня пора громадянству сказати своє останнє слово і вже раз скінчити дискусію на цю тему, поставивши поза рямками нашого організованого політичного життя тих, що цього з своїх групових чи особистих причин не розуміють.

Не ідеологи, а професійні руїнники

На процесі проти нового красвого проводу американських комуністів, очолюваного Вилйємом Шнайдерманом з Каліфорнії, федеральний уряд ставить на свідків людей, які самі були комуністами і пізніш не тільки вireклися цієї ідеї, але ще й самі стали такими й завзятими ворогами, що попереджають інших перед тенетами цього підступного ворога. Останній такий свідок на суді, що ведеться вже три тижні в Лос Анджелес, у Каліфорнії, це Джан Лаутнер, з походження мадяр, який двадцять років належав до Комуністичної партії, був у ній платним працівником, але, зневірившися у чесність провідників чи може доцільність комуністичних „ідеалів", перейшов на службу Федерального Слідчого Бюра, і був проґнаний з партії як її „зрадник". Він дальше співпрацює з цим бюром, допомагаючи йому між ін. опрокидати твердження оборонців, наче б то комуністи були тільки марксистівськими ідеологами і не мали думки переводити в практику те, що вони проповідують.

Подібну ролю грає Гюґо Байсвенґер на переслуханні конґресової комісії неамериканських діянь в Дітройті, де ця комісія намагається доказати, що Комуністична партія поробила всякі заходи, щоб опанувати юнії автомобілевих робітників і використати їх на загарбання влади над Злуч. Державами Америки, коли б партія наперед підготовила суспільний переворот. Байсвенґер був колись інструктором „діялектичного матеріялізму" у комуністичній Школі Суспільних Наук стейту Мішіґен і навіть комуністичним кандидатом на федерального сенатора в 1946 р.

Подібні свідки виступали в процесах проти комуністичного проводу в Ню Йорку в 1949 р., або проти Алджера Гісса в 1949 і 1950 рр. Один з них, Герберт А. Філбрік, який впродовж дев'яти років був розвідчиком Федерального Слідчого Бюра в Бостоні і з нараджениям власного життя прослідив усю небезпеку комунізму для людства, а зокрема для Америки, написав книжку п. з. „Я вів трояке життя: як громадянин-комуніст - протишпиґун" і в ній як на долоні вияснив, як важко боротися з комунізмом. Він представив комуністів такими, що професійно безупинно працюють над знищенням теперішнього ладу і заведенням комуністичної диктатури. Він теж звернув увагу американських патріотів, щоб вони не перешкоджали американській владі, в першу чергу Федеральному Слідчому Бюрові („Федерал Бюро оф Інвестіґейшен", в скороченні: Еф Бі Ай") у веденні боротьби з комуністами такими способами, якими це бюро тепер послуговується.

Час від часу можна чути голоси, що до поборювання комунізму треба вжити „радикальних способів", а до них зараховують між ін. звичайні політичні й поліційні репресії, тобто арешти, інтернування або просто заборону законного існування Комуністичної партії і т. п. Саме проти такої тактики виступає Філбрік, кажучи, що це наївний спосіб думання. Комуністична партія вже в своїй основі така організація, яка складає потайки свої пляни навіть там, де вона при владі і їх таємно виконує, заскакуючи громадян довершеними фактами. Комуністи, як показується, це не тільки професійні змовники, але й експерти у різних ділянках захоплювання влади та панування над одиницями й організаціями. Проти таких експертів треба вживати інших експертів, які насамперед прослідкують комуністичну стратегію, щоб опісля скласти пляни боротьби з тим світовим нещастям. А що комуністична стратегія зміняється безупину, то й складання плянів для воювання з комунізмом мусить змінятися відповідно до потреби.

Згадані свідки твердили в суді, що Комуністична партія вже давно пішла у підпілля і тому законна заборона її існування не багато поможе. Що більше, це може ще пошкодити, бо дасть нагоду самим комуністам очорнювати невинних людей, щоб ужити влади для нищення своїх противників.

Бирнас питання, що може пересічний громадянин робити для поборювання комуністів?

Найважливіше діяння громадянина - патріота — кажуть досвідчені люди — вминати такої поведінки, якої комуністи від нього вимагали б. Комуністична агітація втримується звичайно напасливою критикою недосконалости теперішнього ладу, узагальнюванням несправедливости, приписування людям нелюдяности, закидуванням суспільної нерівности і т. п. Очевидно, що в жадній суспільности нема ні досконалого ладу, ні досконалих установ, ні досконалих людей. Одначе вже само змагання пристосувати високі ідеали у практичному житті викликує серед загалу бажання злагіднення різних нерівностей і взаємної допомоги в біді. Такі речі, як милосердя і справедливість це найбільші вороги комуністичної пропаґанди. Ще згадаємо, що Федеральне Слідче Бюро вже давно звертало увагу громадянам, щоб вони не пробували самі розправлятися з комуністами, а радше жадали від бюра допомоги і вказівок, як це робити. Тут треба досвіду і знання, а самої доброї волі замало.

НЕОБХІДНА ПРАВДИВА ІСТОРІЯ РОСІЇ

Час-від-часу з'являються на сторінках „Свободи" статті про те, що справа нашої інформації ще не наладнана як слід. І на цьому ця важлива справа кінчається. Правда, Український Народний Союз видав кілька поважних праць у цій ділянці, але цього всього замало. Остання праця проф. Маннінґа, „Україна XX віку", причинилася дуже багато до вияснення нашої справедливої справи серед американського громадянства. Але дуже помилявся б той, хто гадав би, що можна спочити на лаврах.

Недавно, в „Свободі", заторкнув цю проблему Юл. Мовчан. Боїмося, що і його слова не викличуть жадних практичних наслідків і залишаться тільки черговою часописною статтею, яка порушує це питання і на цьому кінчається...

Хто бачить рухливу і всебічну працю наших ворогів у останньому часі, коли вони всіма способами стараються вплинути на американські чинники в тому напрямку, щоб уже тепер забезпечити неподільність совєтсько-російської тюрми народів, — той може побоюватися, що наша слушна справа і в найближчому світовому конфлікті може не знайти справедливої розв'язки, подібно як воно було після першої світової війни. Пишемо ці слова не на те, щоб попадати в зневіру, бо знаємо, що український нарід ніколи і за жадну ціну не погодиться піти в білу чи якої будь іншої краски російську неволю.

Та світ змучений уже тепер війнами і після тієї нової війни, що її викличе нова совєтсько-російська аґресія — напевно всіма силами старатиметься, щоб після упадку російської комуністичної імперії якнайскоріше запанував у зруйнованому світі мир. Та цього миру не буде без визволення українського народу, та всіх інших націй з російської тюрми народів. На нашу думку — це найважніша справа і про неї треба інформувати ті народи, що в боротьбі з Совєтами змагаються за справедливий мир у світі.

Досі наша інформація була, так сказати б, дефензивною, оборонного характеру. Це зрозумів наш ворог і використовує цю обставину в своїй брехливій пропаганді, мовляв, українці не люблять тільки теперішнього большевицького режиму, але давніші російські уряди зовсім не поневолювали нашого народу, який давно, і в майбутньому, добровільно схоче жити під пануванням Москви.

Всі наші дотеперішні наукові праці осередком свого досліду мали Україну. І воно правильно було в початках нашої освідомної праці. Та тепер, як і самі бачимо, цього вже замало. Звідки американський громадянин може знати, в який спосіб маленьке московське князівства в XIV. віці — зросло до імперії Миколи II. в 1914 році? Всі підручники російської історії вчать, що і Новгород Великий і Україна, Сибір, Кавказ та Польща „добровільно" приєднувалися до Росії та під її пануванням втішалися всіми благами російської деспотії. Те саме говорить про свої загарбництва після другої світової війни Сталін — та йому сьогодні вірять тільки його комуністичні поплентачі, бо навіть деякі комуністи — от хочби Тіто — вже не вірять у „благоденствіє" під російською опікою.

Яка рада на те, щоб у правдивому світлі представити загарбницько-насильницьку історію російської білої, і тепер червоної, імперії. Хтось з українських істориків повинен написати поважну працю про те, якими кривавими методами послуговувалася Росія, коли силою загарбувала та поневолювала сусідні народи. В цій праці одночасно покажеться світові, якою „миролюбною" була колись — і тепер себе за таку проголошує перед світом — Росія. В цій праці треба писати тільки саму чисту правду, щоб вона сама виявила правдивий характер жахливого російського імперіялізму, який і сьогодні обороняють росіяни усіх красок, і то в такий час, коли Англія добровільно зріклася Індії, Бурми та вже на наших очах, мабуть, зречеться своїх впливів ще й в інших частинах світу.

В іншій праці наш учений економіст повинен вияснити світові, як Росія економічно використовувала підбиті країни для своїх цілей, щоб зростати під господарським оглядом у велику потугу, що своїми безмежними засобами може сягати по панування над світом. І в цій праці вистарчать самі усхі статистичні дані та відповідні графекони, щоб показати світові „правдиву правду" про Росію та загрозу світові від неї і її — не її власної — могучости.

В окремій праці треба б вияснити світові, як Росія нищила культури окремих підбитих народів, бо ж проблема„ народовбивства" — це не свіжий винахід сьогоднішніх володарів у московському Кремлі.

Та спитається читач, хто мав би написати твори, що про них вгорі згадано. Це мусять зробити наші науковці, що живуть у вільному світі. А гроші? Справа фінансів унеможливлює здійснення багатьох наших задумів. Та повищу наошу офензивну акцію проти російської брехні уважаємо за таку важливу і конечно потрібну, що Конгресовий Комітет уже при розподілі минулорічної збірки Національного Датку — повинен порозумітися з нашими науковими установами та призначити поважну суму на те, щоб відповідні науковці могли виключно посвятитися опрацьованню повищих тем.

Микола Кокольський

ДУХОВА ГЛУХОТА

Коли в школі давали нам перші лекції акустики, дивне враження робив на мене досвід із дзвінком, що дзвонив під скляним дзвоном. Випомповуєш з під дзвона повітря і звук слабне — слабне. тай врешті зовсім зникає. Нестало повітря, не стало провідника і хоч дзвінок дзвонить, звуки до вуха не доходять і воно їх не чує.

Акустика вчить нас, що для викликання враження звука в нашій свідомости потрібні три умови: джерело, з якого виходять дрижання, провідник, який ті хвилясті дрижання проводить і ухо, що сприймає їх, та доводить до нашої свідомости.

І от, скільки разів збираюся писати про наші болючі справи, стає мені перед очима колишній шкільний досвід, пригадуються основні засади акустики. Дуже болюче в нашому громадянському життю, — це брак резонансу в неодній, важливій справі. Може серце скапувати болем, та ці тремтіння нашої душі часто не доходять до свідомости тих, до кого їх спрямовано, не порушують братньої душі, не викликують в ній духового резонансу.

Принесла мені пошта гіркого листа. Замітач фабричної підлоги, колишній педагог, і автор підручників, пише про виховання української спільноти. Пише й питається, чому в нас не ведеться виховання дитини так, як наприклад в польській школі? Чому це так, що в польській школі вчать польської мови фахові учителі, що там мають відповідні підручники, що в їх навчальній праці є плян, є ідея, тай що загалом там ставляться дуже поважно до справи виховання польської дитини для польської спільноти. Чому ж в нашій школі того всього немає?

Любий друже! Хочете знати причину цього стану речей? Вона в тому, що в нас немає повного зрозуміння справи виховання нашої дитини в любові, в пошані в прив'язанні до української ідеї. Нераз здається, що ми невразливі на цю проблему. А тому всі помисли, всі слова, всі переконування в тому напрямі відбиваються від нас, як звуки від глухого уха. І тому наша школаназагал без фахових учителів української мови, без підручників, без навчальних плянів. А наслідки? Українські діти, що ходять до української школи, не знають української мови.

Дивно, чому це так? Адже ще недавно, на рідній землі, ми вели важку і затяжну боротьбу за виховання нашої дитини, за її душу, а сьогодні ми наче притупіли поглухли. Причина цього нездорового явища в однобічности нашої національної політики. Наша спільнота кладе максімум з'усиль на маніфестацію українства і то, так би сказати, на внутрішньому ринкові, себто серед нас і для нас. Панахиди з різних - прерізних нагод, патріотичні концерти й концертики, театральні вистави, друки, радієві авдиції, вечорі, реферати і т. д. Цього всюди повно. Доходить до того, що в одній місцевості суперничі групи улаштовують вже навіть окремі імпрези з тієї самої нагоди. Це значить, що тут не йде вже про основну ідею даної імпрези, а тільки про маніфестацію своєї групи. Чи в білянсі національного життя отцей маніфестаційний патріотизм має справді таке велике значення, яке ми йому приписуємо? Чи була він не вичерпує нашої енергії настільки, що стаємо невразливі на інші справи, а між ними на справу виховання нашої дитини?

Надто ми вгризлися в нашу сучасність, надто велику ціну платимо за хвилеву емоцію, за хвилевий підйом духа, за химерну надію кращого завтра, забуваючи дати відповідь на преважне питання: Хто понесе на рідну землю отсе наше вимріяне завтра? Чи виховуємо ми молоде покоління, своїх дітей? Чи бодай приблизно стільки труду вкладаємо в їх виховання, як в маніфестації? І чи розуміємо, що це найважніша проблема нашого майбутнього? Чи пам'ятаємо про це, що всі ми нерозривно зв'язані з нашим минулим, що всі ми несемо в наших серцях прабатьківську, духову спадщину. І що ми обов'язані передати цю спадщину нашим потомкам?

Відповідальні за виховання дітей в першу чергу батьки. Але не менше відповідальні й вчителі, ті, що вчать у школі і ті, що сьогодня замітають фабричні підлоги Мітла не забрала їх знання, вони мусять боротися за наші виховні ідеали, з духовою глухотою, нерозумінням основних елементів національної політики. До цієї боротьби уповажнює українського учителя ціле його життя. Це той працівник, що йде крізь життя тихо і без розголосу, що не шукає особистої вигоди, що не збагачується, що занедбує своє родинне життя в змаганні над вихованням української дитини. Він працює аж доки на останній, газетній сторінці дрібним друком некролог пригадає громаді, що відійшов у небуття ще один з її будівничих...

Та український учитель не заломиться; він знає своє завдання і буде боротися, хоч би й проти надії, за виховання української дитини для української спільноти.

Лев Шанковський

ПРАВДА ПРО ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ

3)

У факті участи жидів в УПА немає нічого дивного. Від самого початку існування УПА, одним із головних політичних заходів УПА було притягнути до спільної боротьби проти німецьких і большевицьких імперіялістів також інші народи. Від літа 1943 року, в УПА існували цілі відділи чужинців, що воювали проти спільних ворогів під своїми власми прапорами і під національною командою. Були в УПА відділи: азербайджанські, вірменські, грузинські, козацькі, татарські й туркестанські (головно узбецькі). Але серед особового складу УПА, можна було стрінути також багато інших чужинців, що втечою до УПА рятували своє життя, або своє політичне „вірую". Таким чином в УПА були німці, італійці, мадяри, голяндці (втікачі з табору полонених в Станиславові), югослави й інші.

Ми признаємо, що порівняльно мала кількість жидів спаслась в рядах УПА, але це сталось внаслідок об'єктивно, існуючих тоді умов, а не з причини якогось вигаданого антисемітизму. У свому лихолітті, жиди, з огляду на можливості порятунку, виразно орієнтувались на совєтську армію, що проганяючи німців, могла спасти цих, що ще зістались в живих. Для УПА, що вела боротьбу проти німців, Москва, мимо всього залишилась головним ворогом і це розуміли й жиди.

Приймаючи жидів у свої ряди, УПА правильно оцінила психічну реакцію своїх жидівських членів на прихід большевиків. Вона знала, що не може бути іншої реакції, як вдячність за порятунок життя, за подану руку допомоги в найкритичнішому моменті. І дійсно, після приходу большевиків не було ані одного випадку зради з боку жидів-членів УПА. Жиди, переважно звільнились з УПА й подавались в мандрівку — шукати за іншими членами своїх родин. Але й були такі, що залишились в рядах УПА — це звичайно ті, що все потратили. Деякі з них були зловлені большевиками і навіть на тортурах не зрадили таємниць УПА. А, назагал, це треба також підкреслити, жиди, головно лікарі виявили себе прекрасно в УПА й віддали їй неоцінені послуги.

Двох жидів, лікарів УПА, я зустрів під час своїх мандрівок по „українському лісі" в 1943-1944 рр. Один з них, доктор Кум був командантом підпільної лічниці в Трухановї, скільського повіту. Свою лічницю, в якій був теж жид фармацевт, д-р Кум зорганізував взірцево. Коли загони чекістів здобули її, під час зимової блокади 1946 року, большевики були вражені виглядом підпільної шпитальки й широко писали про те в своїх звітах. Шпиталька мала зразково урядженi залі для хворих, операційну залю забезпечену в потрібне приладдя, аптеку, тощо. Вражала незвичайна чистота, дотриманість гігієнічних вимог, доцільність організації з огляду на потреби, конспірацію, наявне матеріяльне забезпечення. Сам д-р Кум згинув на посту, як герой, до останнього моменту керуючи евакуацією хворих і ранених в недалекі гори. „Стрибки", що брали участь в цій акції оповідали пізніше, що коли большевики заатакували шпитальку, д-р Кум, на очах надбігаючих большевиків, нищив ще своє особисте майно і згинув з окликом „Слава Україні". За виявлене геройство в обличчі ворога, д-р Кум був, після смерти, нагороджений Золотим Хрестом Бойової Заслуги. Пам'ять про д-ра Кума досі живе в рядах УПА. У підпільному журналі „Чорний Ліс" ч. 15, за березень 1950 року, находимо прекрасний спогад про цього зразкового лікаря й жида — українського патріота. Автор спогаду перебував якийсь час у шпитальці д-ра Кума (пор. Б. Подоляк: „За нове життя).

Інший — з тих жидів-лікарів УПА, що їх я зустрів, д-р Максимович був начальним лікарем одної з воєнних округ Карпатського краю. У час гітлерівської окупації, Галичина була поділена на два підпільні „краї" — по цей бік Дністра був „Львівський" край, по той бік „Карпатський". Коли прийшли большевики, д-р Максимовичеві запропоновано звільнення з УПА, але він від нього відмовився. Тільки в 1946 році, після геройської смерті д-ра Кума, його нерви не витримали умов боротьби проти большевиків і він, одержавши звільнення, подався на захід.

Так мались справи з жидами в Українській Повстанській Армії. І коли ми читаємо в одному нібм науковому виданню: („Заґлада жидув львовскіх", Мюнхен 1947, стор. 28) про те, що в якомусь лісі бійці УПА вимордували жидів, порізали їх на куски, порозвішували ці куски на деревах і написали над ними: „то є жидівське м'ясо", то ми не знаємо, чи дивуватись безсоромності цієї вигадки, чи теж „науковій" ворожості до всього українського автора цієї збірки — д-ра Філіпа Фрідмана, що залюбки цитує різні большевицькі джерела до ославленого Еренбурґа включно, але оповідаючи про ліквідацію львівських жидів промовчує чин українського львівського митрополита.

І нам пригадується великий вчитель російського народу Ленін, що колись наказував: „Повсякденно, ми мусимо вживати брехні, підступу, викрутів, хитрощів, містифікації, фальшувань і перекручень, промовчування і затаювання правди й інших т. зв. незаконних методів, якщо вони нам допоможуть осягнути нашу мету".

Звідкіля ця легенда про українську допомогу в німецькому жидовбивстві? Ця легенда має своє джерела в постійному й послідовному російському, а частинно теж польському, обвинуваченню українського визвольного руху, як німецької вигадки, чи інтриги. Це провокаційне обвинувачення світ прийняв, частинно, як факт. Тепер цей світ стоїть супроти факту нового російського обвинувачення українського визвольного руху, а саме, що український визвольний рух став на послуги англо-американських „підпалювачів війни". Можливо, що в світлі цього нового обвинувачення західний світ зрозуміє усю безпідставність обвинувачень українського визвольного руху в послугах яким-небудь чужим силам.

У провокативних писаннях постійно повторяється казка про відділи „українців", що мали допомагати німцям у ліквідації жидів і при цьому виконувати для німців найбруднішу й найбільш жорстоку роботу. Мусимо в цій справі поставити крапку над „і".

З приходом німців, на всіх землях українських постала т. зв. українська допоміжна поліція. На західньо українських землях, ця поліція мала ще український характер, чим дальше на схід, у ряди „шуцманів" попадало багато різного не-українського елементу. У цей сам час, на польських землях існувала т. зв. польська допоміжна поліція, що рекрутувалась, головно, з колишньої польської державної поліції й мала ці самі обов'язки й прерогативи, що й укр. допоміжна поліція. З хвилиною повстання УПА, уся укр. допоміжна поліція на Волині й Поліссі перейшла, зі зброєю в руках, до УПА. Її місце заступила польська поліція, якої три батальйони були стаціоновані на Волині: в Ковлі, Олиці і в Рожищах. В 1944 році, велика частина української допоміжної поліції в Галичині перейшла також до УПА.

З рідкими вийнятками не вживали допоміжної поліції для проведення жидівських акцій, як також пильнування жидівських таборів. Коли вони допоміжну поліцію до цього вживали, то за вчинки укр. допоміжних поліцистів не відповідає укр. народ, як за вчинки польських допоміжних поліцистів не відповідає польський народ і ніхто не збирається його в цьому обвинувачувати. Установа т. зв. допомічної поліції, без огляду на те, з кого вона складалась, була німецькою установою і за такі, чи інші дії цієї установи відповідають тодішні німецькі урядові чинники. Зокрема треба підкреслити, що спротив допоміжної поліції наказам цих німецьких урядових чинників міг викликати найгостріші репресії, але мимо цього, такий спротив і в рядах польської допоміжної поліції, і в рядах української допоміжкої поліції був.

(Продовження буде).

РОСІЯНИ, МАЛОРОСИ ТА УКРАЇНСЬКА НАУКА

Плян створення в Ню Йорку центру української науки, Дому Української Культури зганяє сон з очей росіянам та їх надворним козачкам, малоросам. Після атаки росіян на українську науку на сторінках „Нового Русского Слова" з кінця грудня 1951, появилася дня 10 лютого нова атака цього органу американських росіян на українську науку. Не важне хто підписаний під статтею чи Андрійсько-Полтавець, Безхребетненко-Харківець чи Грошелюбенко-Львов'янин. Важне, що орган американських росіян вважає важливу справу для себе на відтинку російсько-українських відносин бити в ту українську науку, що своїми дослідами уфундувала ідеольогію самостійної української нації, що в основу української культури приняла традицію клясично-грецьких впливів та побратимства українського народу з Европою.

Слід пригадати, що за такі погляди марно згинули з рук большевицької НКВД найкращі представники української літератури — три неоклясики — Михайло Драй-Хмара, Павло Филипович та незрівняний Микола Зеров.

За такі погляди був приневолений пустити собі кулю в лоб український комуніст Микола Хвильовий. Російська реакція бажала б бачити українське плем'я як частину російської нації в одній евразійській череді під проводом старшого брата з наганом на московським Кремлі. Москва, Третій Рим святої Росії, мав би бути Меккою для росіян та малоросів. А хто той туман розвіває, той фашист, той ворог свобідної науки.

Російська реакція в Америці бажала б, щоб українська наука в руках малоросів своїми псевдонауковими дослідами розхитувала ту ідеольогічну будівлю, що її створили три покоління української науки серед наукових зударів протилежних поглядів наших предків.

Росіяни в Америці передовсім згірщені тим, що українська наука організована на терені Америки Науковим Товариством ім. Шевченка, почувається до свого обов'язку супроти рідного народу займається актуальними питаннями, себто такими, яких висвітлення може принести безпосередню користь українському народові, що бореться за визволення серед найстрашніщої російсько-большевицької дійсности. Вони воліли б, щоб українські вчені займалися такими питаннями, які ставили б в сумнів цілу українську національну ідеольогію або принаймні такими, з яких нині не вийшла б українському народові ні користь ні шкода. Одним словом в цім самім часі, коли червоні росіяни видають сотки наукових праць, що псевдо-науковими дослідами підкопують самостійність українського народу та його культури, в цім самім часі, коли протибольшевицькі росіяни в Америці річно десятки праць продукують, щоб баламутити американський науковий та політичний світ, в ці самі часи українські наукові мали б бавитися такими научними питаннями, от для прикладу, як мова апокрифів Ходження Богородиці по Мукам чи Повісті про царя Александра.

Про того роду наукові публікації найкращий вчений-економіст, емігрант зі совєтської України недавно сказав таке: „Та є там щось і про це і про те, але з них не видно ані теперішньої ані майбутньої України!"

Зокрема непокоїть американських росіян та їх малоросійських поплентачів плян створення для наукових дослідів — Дому Української Культури, яку то акцію веде Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці. Ми й не дивуємося цьому, бо вороги українського народу найкраще знають, що може вкінці розвіяти русофільський туман, що ще й нині на великих просторах Америки уноситься понад американською наукою, та американським політичним життям. Того не зробить ніяка інформація, ніяка політична пропаганда, тільки строго безсторонна українська наука, наукові досліди над східною Европою, ведені систематично в науковім центрі, що не стояв би під впливом традиційних російських імперіялістичних заложень.

Тільки наукові досліди над східною Европою ведені систематично українською установою є в силі навіть українській політиці дати солідний та переконливий матеріял в руки. Американські росіяни це добре розуміють, бо саме тим шляхом вони опанували американську наукову та політичну опінію, прихильну для збереження російської імперії.

Вороги визволення українського народу та других народів опанованих Москвою розуміють це дуже добре; на жаль, розуміють вони це далеко більше ніж самі українці. Саме це останнє дає змогу росіянам та малоросам вилазити на світло денне з такими дикими атаками на українську науку.

Старинні римляни мали приказку: „а госте дісціте" — вчіться від ворогів! Що означала ця пословиця? Вона вчила старинних римлян ті життєвої мудрости, що коли ти хочеш знати, що тобі найбільше корисне, то дивися що твій ворог найбільше поборює. І навпаки, що твій ворог попирає, то будь осторожний, бо це тобі на погибель.

Вороги українського народу в Америці допустили генеральний атак на незалежну українську науку, на Наукове Товариство ім. Шевченка, себто на ту установу, що продовж трьох останніх поколінь стояла на сторожі незалежности української науки та її національної гідности. Американським росіянам дуже потрібне, щоб осередок українських наукових дослідів Дім Української Культури ніколи не повстав. Та чи розуміють це американські українці? Чи вистарчить їм звернути увагу з того факту. Чи освідомлюють собі національно свідомі українці, що нині єдине на потребу української справи в Америці?

Чи мають американські українці відкриті уші на останні апелі нашої наукової централі — дати змогу хоч кільком українським вченим на еміграції свій талан вповні віддати на службу української національної культури, без якої не може бути національного визволення.

Американські українці мусять собі усвідомити, що Дому Української культури ніхто нам не створить, тільки сам український нарід. Незалежна українська наука, що є свідома своїх обов'язків супроти рідної нації в таку переломову хвилину як нинішня може спиратися тільки на матеріяльній основі доставченій українськими науковій установі самим українським народом. Було б трагедією для України коли б тої основної правди національного життя та національного існування не зрозуміли всі американські українці на вільній землі Вашінгтона.

Само горяче національне почування не визволить України. На услуги визволення українського народу мусить бути поставлений мозок українського народу, його вчений світ відданий справі визволення батьківщини. Подивімся тільки на нашу приняту батьківщину Америку. Весь вчений світ поставлений є на услуги Америки в її важкі та критичні часи. Атомовий фізик працює над атомовою енергією, економісти над здоровлям американської економії. Знавці поодиноких країв світа зайняті до інформаційної праці про той чи другий край.

Науковий осередок, що досліджуватиме Україну безсторонно, такою якою вона дійсно була в минулому та є в теперішності, стане корисною установою не тільки для України, але також для Америки, якої знання України все ще є насвітлюване дуже невірно через призму російських імперських інтересів. Так дуже небажаний росіянам та малоросам Дім Української Культури мусить ще цього року стати дійсністю.

ПРАВДА В „ПРАВДІ"

(нотатки з совєтської преси)

СОВЄТСЬКІ РАБИ

Вся совєтська преса, почнаючи від органу ЦК й кінчаючи стінгазетами, переповнена бичуючими статтями, про так зв. „стройні комунізма".

По всій країні критикується працю робітників, колгоспників. Представники партійних й комсомольських організацій переводять мітинги, наради, на цих мітингах „обговорюють" методи праці, скрізь виявляється безпляновість, недотягнення, хаос. Для кращого бичування, партія, на місце вихвалювання праці, надсилає з центру: поетів, письменників, журналістів, артистів, всі вони, як заявляє сов. преса „допомагають в культурному зрості робітникам й колгоспникам", „вшовують" робітника перевиконати на 500-1000 відсотків виробничі пляни. По всій країні, робітника запрягли в соц-змагання і перевиконання пляну.

Ось картинка з „Комсомольської Правди" за 2 лютого ц. р. про те, як в большевиків проходить боротьба за якість виробництва:

„Ольга Самойлова відкинула зіпсовану деталь й почала обточувати нову втулку. Але несхлупнілий різець ковзнув по поверхні металю. Знову брак!

— Треба уважніше ставитись до праці. Скільки добра напсувала — зауважив майстер.

— Лише дві деталі — відповіла Ольга, — а норму я всетаки перевиконаю.

Ця картинка говорить сама за себе. Совєтський раб віддає партії останні соки, вилазить з власної шкіри, тільки для того, щоб вчасно виконати накладений на нього партією виробничий плян.

Кремлівський вождизм вишукує нові методи, запроваджує ріжні соц-пляни, норми, щоб як найбільше витиснути з робітника виробничу продуктивність. Майже в кожній газеті пишеться про нечувані успіхи, множаться стахановці, але паралельно з „успіхами" сов. преса не перестає гаслами заохочувати „бичувати" своїх рабів. За кращу працю! За ще більшу норму! За достроковий розрахунок з державою! За Сталінський метод праці!

І В БІЛОРУСІЇ НЕ ВСЕ ГАРАЗД

Як признається кореспондент „Правди" за 28. 1. ц. р., — Помимо, пише він, „перевиконлення пляну" тут є серйозні недостатки. В областях Барановичі й Вітебськ немає зросту продуктивности, тому, що більшість партійних комітетів свочасно не обговорюють з колгоспниками партійних деректив й постанов. Дальше в цій статті згадується про те, що більшість колгоспів в областях є в нужді. Всю відповідальність звалено на міністерство сільського господарства. Після критики, яку розпочала „Правда", — пише кор. в колгоспах переведено серйозні зміни, усунено майже половину голів, а їх місця зайняли „нові люди".

ДО СТОРІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТИ М. В. ГОГОЛЯ

Громадянство Дегестану розпочало широку підготовку до сторіччя Гоголя. По всій республіці відбуваються літературні вечорі присвячені „творчеству великого руського писателя".

Дегестанське видавництво радянських письменників підготовляє до друку на мовах народів Дегестану повість Гоголя „Тарас Бульба".

На аварську, кумикську, даргинську, лезгінську і лакську мови перекладають також „Повесть о том, как поссорился Иван Иванович с Иваном Никифоровичем".

В ювілейні дні, тут в національних театрах покажуть глядачам „Ревізор" і „Женитьба".

РАБИ СУДЯТЬ РАБІВ

Чехія,— Прага 27 січня. — (ТАСС). 25 січня в місті Їічін, Градецької обл., закінчився допит підсудних. Всі підсудні, як таврує „Правда", — це американські шпигуни, що були заслані з Західної Німеччини. Ельшем, Марцалом і „кулак" Иосиф Вискочіл і Зеник Душик розповсюджували антидержавні листівки, при чому вони навіть „задумували вкрасти літака, щоб втекти за кордон". Всі вони, як подає „Правда" „признались" до вини і суд засудив їх від 25 років до 15 місяців ув'язнення. Присутні на судовій залі зустріли вирок, як пише „Правда" „с большим удовлетворением"!

І ЗНОВУ РАБИ СУДЯТЬ РАБІВ

Тільки це вже не в Празі, а в Софії, — Болгарія. Цим разом тут судять „американських шпигів", — агентів американської розвідки. Перед судом стали бувші офіцери авіяції: Кирило Петронов, Ілія Ілієв, Дмитро Георгієв, Димитро Буков, Ангел Колежков і Павло Бончев.

Сьогодні по всьому Совєтському Союзі шаліє страшна манія шпіонажу, під цим плащиком комуністи розправляються з тим елементом, який вони рахують за небезпечний для них.

В. Дубина

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові.

ПРИБУТТЯ ДО АМЕРИКИ АРХИЄПИСКОПА ПАЛЛАДІЯ

Минулого тижня, пароплавом ген. Стюарт, прибув до пристані в Ню Йорку архиєпископ православної церкви, Палладій (Видибіда-Руденко). Архиєпископ, пробувши два дні в Ню Йорку від'їхав до Бостону, де він думає затриматись надовше. Архиєпископ Палладій стоїть поза складними непорозуміннями серед різних юрисдикцій православної церкви й тому православні надають значення його приїзду, як можливого посередника у церковних справах.

● **Знищено дощенту містечко Еллентон у Савт Каролайні** і скреслено його з мапи після того, як ця територія опинилася під контролею федерального проєкту для виробу водневої бомби. Цілий простір, на якім побудовано потрібні уладження, охоплює 202,000 акрів землі над рікою Саванна.

● **Сніговія причиною смерти 11 осіб у Кейп Код** коло Бостону. Такої сніговії не бачили люди від 50 років. Північні вітри навіяли снігові замети, високі на 12 стіп, що затримали 1000 авт на шляхах. Буря спричинила смерть 11 осіб та позбавила світла 10,000 домів.

Нафтопровід від Едмонтону до Пацифіку

Підготовчі роботи для збудування нафтопроводу, який сполучить копальні нафти в провінції Альберта з індустрією на побережжі Пацифіку, є майже закінчені. Властиву будову нафтопроводу розпочне Компанія Трансмоунтен Ойл Пайп весною цього року, а закінчить на весні 1954. Кошти будови виноситимуть 82 мільйони долярів.

Запланований нафтопровід буде прокладено вздовж залізничного шляху Кенедієн Нешенел Рейлвейс від Едмонтону почавши, аж до нафтових резервуарів у Бирнейбі коло Ванкуверу.

Між Кемплюпс та Меррітт нафтопровід буде проходити через північну петлю залізнодорожної системи. В Едмонтоні та в Ванкувері мають збудувати дві станції для помпування нафти. Якщо буде треба, то згідно з пляном можна буде збудувати ще такі три станції у відповідних місцевостях, щоб нафтопровід, довгий на 695 миль, міг успішно постачати денно 200,000 барелів нафти. Кошти будови таких станцій виноситимуть додатково 17,000,000 дол. Теперішні спроможності рафінерії нафти у Ванкувері не є надто великі, бо вона може дестилювати 29,000 барелів нафти денно. Але до часу закінчення нафтопроводу цю рафінерію теж розбудують і вона зможе тоді дестилювати яких 37,000 барелів нафти денно. Нафтові збірники в Бирнейбі посміности 720,000 барелів, стануть назапасним резервуаром для нафтової індустрії на тихоокеанському побережжі Канади.

В будові цього нафтопроводу є заціквлені безпосередньо шість нафтових компаній, які вклали в той цілий плян свою працю і капітали. Канадійський уряд не видасть на будову того нафтопроводу, що вперше в історії північної Америки буде прокладений через пасмо Скелистих гір, жадних грошей, але зате зобов'язався компанії „Трансмоунтен Ойл Пайп" влегшити роздобуття матеріялу потрібного для будови. Перш за все йдеться про ціну й тепер контрольовану сталь, якої потрібно понад 184,000 тонн.

Хоча цей нафтопровід буде проведено через околиці, де в часі зими постійно буває низька температура, то все таки його вкопуватимуть глибше звичайної міри (30 інчів). Зате в деяких місцях прийдеться розбивати динамітом скелі, аби провести нафтопровід через гори. В основному більших труднощів теренового характеру не буде, бо нафтопровід проходитиме вздовж залізничного шляху.

Крім звичайних промислових користей, що їх матиме Канада у висліді закінчення будови того нафтопроводу, ця країна та ЗДА зискають визначну постачальну базу для мілітарно-оборонних цілей на західньому побережжі.

ШІСТЬ СТОЛІВ ІЗ ОДНОГО

Гарольд Гросман, імігрант із Німеччини, що поселився у Вінніпезі у 1951 р., ще в Европі накреслив плян одного стола, з якого можна продовж декількох хвилин сконструювати шість різних. Гросман зладив уже тут, у Канаді, модель такого „чародійного" стола. В основному це коктейловий стіл, що його конструкція дозволяє розширювати його та змінювати відповідно до потреби. Отже той стіл можна змінити на звичайний стіл до їдальні, або на столик до свідань, а між іншим теж і на столик до шахів.

ГУМОВА ШОСА

Онтарійська провінція переводить експериментальну будову гумових шос. Цей спосіб будови у Голяндії. Отже на двомилевому відтинку вулиці Йонг, що проходить через Норт Йорк Тауншіп, до матеріялу, з якого звичайно будують шосу, додано порошкованої гуми. В той спосіб збудовано одну із чотирьох частин тієї шоси. Зовнішньо вона майже не різниться від трьох інших, а так само реагує на зміни температури як і вони. Зате виявилось, що така шоса є значно більше тривкою ніж звичайні.

НОВІ АТОМОВІ ВІДКРИТТЯ

Канадійські спеціялісти від атомової енергії відкрили два нові радіоактивні ізотопи: кальціюм 41 та актініюм 229. Обидва ці ізотопи є ідентичні хемічно, але різняться вагою атомів. Ізотоп кальціюм 41 тратить половину своєї радіоактивности продовж 120,000 років. Така втрата радіоакривности зветься „половиною життя" даного ізотопа. Половина життя ізотопа актініюм є значно коротшою, бо триває тільки 60 минут.

Покищо важко сказати, чи ці ізотопи матимуть якесь практичне застосування, але знаємо, що радіоактивний кобальт вживають тепер для лікування недуги рака, а інші радіоактивні елементи тож знайшли своє практичне застосування в дослідних працях та в промислі.

(„Канадійська Сцена")

NEW INTERSTATE TELEPHONE TOLL RATES WENT INTO EFFECT

(Saturday, March 1)

New interstate telephone toll rates went into effect (Saturday, March 1). The changes, first announced by the Federal Communications Commission on January 14, provide generally for five cent increases on short haul toll calls going across state lines and corresponding decreases on longer interstate toll calls. The new rates also provide for the shortening of the initial and overtime periods on some interstate calls.

New Jersey Bell Telephone Company said that charges on calls within the state are not affected by the new rates on file with the F.C.C. The new interstate rates are nationwide in character since rates are uniform for the same distances throughout the country, the company explained.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РАЧЕСТЕР, Н. И.

Праця в товариствах

З останніх тижнів треба відмітити два відрадні явища на терені Рачестеру, а саме: Свято Соборности і Свято Крут.

Перше відбулось 3-го лютого ц. р. і то заходом всіх діяльних ук. Товариств та, крім хорових продукцій, гри бандуристів і збірної деклямації, мало в програмі святочну промову, яку виголосив д-р К. Паньківський з Ню Йорку.

Він підчеркнув у своїй промові вагу традиції та навів вислів визначного англійського державного мужа, що нарід, який не шанує традиції, не може надіятись на краще будуче.

Свято відкрив п. Роман Пристай, голова місцевого Допомогового Комітету і містоголова відділу УКК. Учасників було понад 300 осіб.

Під час свята зібрано пожертв в сумі 142 дол., з чого чистий прихід в сумі коло 100 долярів пересланo до У.Н.Фонду.

Два тижні після цього свята відбулася, заходом стежі ст. пластунів, Академія в честь Крут. Попередили її панахиди в обох укр. Церквах.

Академію відкрив кошовий місцевого Пласту, інж. Приймак. Перед тим квартет пластунок відспівав америк. гимн. Слідував реферат ст. пластуна Б. Хомяка. Співали гарно оба місцеві хори.

Особливо подобався відспіваний Українським Національним Хором марш Гр. Китастого „Вставай, вставай народе!" — так, що хор мусів його повторити. Дуже добра була збірна деклямація вірш Ю. Клена „Молитва", що її виконали пластунки: Блага, Цимбаліста, Кавин, Вітковицька і Зобнів.

Квартет пластунок відспівав теж „Засумуй трембіто" Ярославенка і „Ой нагнувся дуб високий" Гайворонського. Рівно ж деклямація ст. пластуна І. Васькова, що виголосив „Крути" Д. Корбутяка подобалась загально. Молоденька учениця О. Кричук відіграла поправно на фортепіяні „Сарабанду".

Фортепіяновий дострій був в руках досвідченої піяністки пл. сен. Ор. Костинюк.

В часі свята зібрано добровільними датками 109 долярів, з чого по потрученні видатків переслано $40 на студіюючу молодь в Німеччині, $20 на СХС в Німеччині, $10 на видавання пластунського журналу і $23 на Пласт фонд в Дітройті.

Коло влаштування свята потрудилися найбільше ст. пластуни: Б. Хомяк, І. Васьків та Євг. Кулик, а також пластунки, які виконали значну часть програми під умілим проводом Н. і Ор. Костинюк.

В часі самого свята дуже видатну поміч подав сам Кошовий п. інж. Приймак.

Петро З.

● Два роки шукала поліція за фальшивником чеків, видаваних на різні банки і вимінюваних на готівку через припадкових посередників, на загальну суму $100,000. Минулого тижня притримала поліція підроблювача в особі Чарлса А. Різзо з Флошинґ, Н.И. Його видав молодий чоловік, що прийшов несвідомо міняти ще один підроблений чек на $350.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПРИМІСТИВ У СВОЄМУ ДОМІ 37 ДІТЕЙ ЕВРОПЕЙСЬКИХ ІМІҐРАНТІВ

Вайт Плейнс, Н. И. — Йосиф Гай, з місцевості Порт Честер під Ню Йорком, станув тут перед діточим судом, обвинувачений в перетримуванні 37 малих дітей як хлопців так і дівчав, що приїхали з европейської скитальщини, в своєму невеликому дерев'яному домі, в якому є тільки одна чепурня. Заки влада вмішалася в підприємство, Гай порозміщував давніше від 75 до 100 таких дітей по різних місцевостях та установах. Двадцять троє з-поміж останніх дітей перенесено на судовий наказ до католицьких установ. Повітовий директор охорони дітей твердив перед судом, що Гай забирав до свого дому дітей незамужніх матерей або вдів, що приїхали зі скитальщини, перетримував їх в своєму домі за оплатою, а матерей приміщував як домашніх служниць в багатших людей. Тому, що він не міг перед судом скласти точного звіту, що сталося з дітьми давніше, судову розправу відложено до наступного тижня. Найбільше дітей було з Польщі.

● Винаходу для ствердження неправди вживають в департаменті оборони при прийманні нових кандидатів на становища, на яких потрібна повна певність, що людина буде дотримувати службові таємниці. Секретар оборони Роберт А. Ловет згодився на це, хоч вживання такої машини не обов'язкове.

● В найближчому фінансовому році, який зачинається 1 липня ц. р., передбачують, що транзитовий дефіцит зросте на 67 мільйонів, а не на 30 мільйонів, як первісно передбачував мейор Імпеліттері. Говориться про нові податки, а навіть про те, що ціну одного проїзду можуть підвищити до 25 центів.

● Назвав проф. Луї Буденца „кривоприсяжником" професор Овен Латімора з Балтимор під час своєї оборони в сенатській комісії. Латиморові закидають прокомуністичне наставлення під час його перебування на Далекому Сході під час Другої світової війни.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БРУКЛИН, Н. И. — Квартальні збори Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 158, відбудуться в п'ятницю, 7. березня, о год. 8-ій ввечорі, в Укр. Нац. Домі, 216 Ґренд вул. Проситься прийти, бо є важні справи до полагодження. Буде також звіт контролі. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Товариство „Мир", відділ 324, повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 8. березня, о год. 8-ій ввечорі. Проситься всіх членів прийти громадно і вирівняти залеглі вкладки. — А. Хорохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пресв. Тройці, від. 320, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. березня, в год. 2-ій пополудні, в Укр. Нар. Домі, 3101 O'Donnell St. Просимо всіх членів прийти на час і вирівняти свої вкладки. Маємо теж інші справи до вирішення. — Г. Шулька, предс.; І. Малко, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. березня, о год. 2-ій пополудні, в галі парафіяльній, 45-47 Говп Евеню, Пасейк, Н. Дж. Просимо всіх членів прийти на збори та вирівнати свої місячні вкладки. — М. Філь, предс.; Г. Яськів, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 9. березня зараз по другій і третій Сл. Божій в галі церковній, 2280 W. 7th. — Г. Голубець, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. „Сокіл", від. 336, відбудуться в неділю, 9. березня, о год. 1-ій пополудні, в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на збори та вирівняти належні вкладки. — Уряд.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379 повідомляє, що збори відбудуться в неділю 9. березня в Союзовім домі, 845 N. Western Ave., в год. 12:30. Проситься членів прийти і виповнити свої залеглости бо інакше такі члени будуть суспендовані. — Г. Бобик прдс.; Н. Сенчишак, кас.; М. Семків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Запорозька Січ, від. 75 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. березня, о год. 1-ій пополудні, в У. Н. Домі під ч. 4655 Мартин вул. Проситься членів замовляти тижневик літератури, мистецтва і культури. Передплату можна зложити на зборах, а тоді ми разом одним чеком вишлемо належитість до „Свободи". — Заряд Тов.

КЛІВЛЕНД, О. — Бр. св. Василія Великого від. 364 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. березня, в год. 2-ій пополудні, в У. Н. Домі, 3161 East 93rd St. Просимо всіх членів прийти на час. Довгуючі члени повинні заплатити свої довги, щоб не наражуватись на суспендування. — Г. Кукіз, предс.; И. Стойка, рек. секр.; С. Крафт, кас.; Е. Білецький, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146 повідомля, що наші збори відбудуться в неділю, 9. березня, о год. 1-ій пополудні, в У. А. Осередку, 2965 Капендир вул. Просимо членів приходити на збори і платити вкладки, бо по домах ніхто не буде ходити за вкладками. — П. Андрушків, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", від. 45, повідомляє, що черговi збори відбудуться в неділю, 9. березня. Проситься всіх членів прийти, а особливо тих, що довгують, просимо вирівнати свої вкладки, щоб не було потреби будь кого суспендувати. Для вигоди членів урядуємо вже від год. 12:00 пополудні. Т. Малик, предс.; А. Гарасим, кас.; Ю. Сеник, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. И. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 9. березня, в год. 1:30 пополудні, у церковній галі. На цих зборах подасться звіт з Тов. Валю. Просимо всіх членів прибути на збори, бо є важні справи до вирішення. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляється членів Бр. св. ап. Петра і Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. березня, о год. 1:30 пополудні, в укр. галі на 2-гій вулиці, 213 Скупмейкер Ев. Проситься членів прийти і заплатити свої вкладки. — П. Янковський, предс.; И. Кудлик, кас.; М. Кущ, секр.

ОЛІЄН, Н. И. — Тов. Запорозька Січ, від. 363, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 9. березня, в год. 2-ій пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — Д. Мішанець, предс.; Д. Базів, кас.; Г. Підскольний, секр.

ЗАКЛИК

Головна Управа Об'єднання б. Вояків Українців в Америці

звертається до всіх б. вояків Українських Армій вступати в члени ОбВУА, як одинокої української об'єднаної комбатантської організації на терені ЗДА.

Зокрема звертаємось, до б. Вояків Української Повстанської Армії і до Вояків 1. Української Дивізії — вступати в члени і творити в рямках ОбВУА свої автономні станиці.

У всіх справах звертатися на адресу організаційного референта Головної Управи ОбВУА: Євген Стахів, 118 Іст 11 вулиця, Ню Йорк 3, Н. И.

(ог.)

ПОДЯКА

Катерина Скубяк із Кантон, Огайо, вдова по бл. п. Михайлові Скубяк, що упокоївся в Бозі дня 29. січня 1952 року, складає сердечну подяку всім тим, що віддали останню прислугу покійному, а зокрема пароховi о. Боднарові за відпровадження на місце вічного супочинку, Кентонському українському хорові за звеличання похорону, панові Проць Іванові з Кантон за участь і промову над свіжою могилою. Паньству Сорокам і Сироїдам з Акрон, Огайо, Паньству Клинець, Панам: Бурим Михайлові із сином, Бурому Іванові, Бурому Стефанові і Скубяк Антонові, всі з Йонґстави, Огайо, Панові Фур Іванові і Пані Олійник Анні з Джанстави, та всім прочим приявним за їхню численну участь, що мимо поганої погоди не жаліли ні труду ні гроша, на прикрашення домовини цьвітами, старалися злагіднити мій біль та розпуку по моєму покійному мужеві.

Хай Бог благословить всіх за співчуття та дарить їх своїми ласками.

Горем прибита: Катерина Скубяк.

ТАРЗАН, ч. 2782. Місця битви.

"THE GUARD HAS GONE FOR HELP," TARZAN SAID. "BUT WE'LL NOT BE HERE WHEN HE RETURNS!"
"WE'LL GO BACK AND FORCE TIRA TO HIDE US," HE DECIDED. "UNTIL SHE CAN GET US OUT OF ASHRA."
"IT'S TOO LATE! WE'RE TRAPPED!" D'ARNOT CRIED. "HELEN! LETHA! GET BEHIND THAT BENCH!" TARZAN COMMANDED. "PAUL! LARSON! CHIRAM! BACKS TO THE WALL!"

— „Сторож пішов за допомогою" — сказав Тарзан. „Та ми не будемо тут, коли він повернеться!"

„Ми підемо назад і змусимо Тіру сховати нас" — він вирішив. „Поки вона не зможе взяти нас геть з Ашри".

— Це запізно! Ми в пастці!" — закричав Д'Арнот. „Гелено! Лето! Ідіть за цю лаву!" — наказав Тарзан. „Павле!, Ларсоне!, Хіраме! Назад до стіни!"